

STRATEGO

LIFE NOVOSTI

Popis stanovništva – između političke aritmetike i depopulacije (6): Reportaža iz Gline godinu dana nakon potresa

Autor Rade Dragojević - Monday, December 27, 2021, 07:17

SHARE Facebook Twitter G+ Like 0 Tweet

Iseljavanja, spora obnova i siromaštvo

Godine 1909. Baniju je pogodio razorni potres od šest stupnjeva po Richterovoj ljestvici. Epicentar mu je bio u Pokupskom i zbog otkrića Mohorovičićevih diskontinuiteta, potres je ušao u sve seizmološke udžbenike. Međutim, nas će ovdje u vezi s potresima na tim područjima više zanimati neki drugi problemi, prije svega oni populacijske prirode. Ako ćemo komparirati taj potres s početka 20. stoljeća s potresom koji je to isto područje pogodio krajem 2020. godine, dakle, 111 godina kasnije, dobit ćemo, prije svega u demografskom smislu, dosta porazne rezultate za ovo današnje vrijeme. Naime, ovaj recentni potres bio je nešto jači – 6,4 stupnja po Richterovoj ljestvici – od onog otprije stotinjak godina. Ovaj je potres odnio više ljudskih života, a onaj s početka 20. stoljeća ni jedan. Selo Majske Poljane kod Gline u ovom su potresu najteže pogođene, oštećene su gotovo sve kuće, a mnoge su i srušene. Također, to je i naselje s najviše žrtava potresa; od ukupno sedmero žrtava potresa na Baniji, petero je poginulo upravo u tom selu pri urušavanju obiteljskih kuća. Ostale dvije žrtve bile su u Petrinji i Žažini. Nakon potresa još su dvije osobe smrtno stradale pri saniranju štete, a ukupno je 25 osoba bilo ozlijeđeno. Ovaj nedavni potres uzrokovao je također značajnu materijalnu štetu na stambenim zgradama i kućama, školama, bolnicama, sakralnim građevinama, cestama, a posebice je stradala povijesna jezgra grada Petrinje i zgrade bolnica u Sisku i Petrinji. Stradale su i mnoge obiteljske kuće oko epicentralnog područja u mjestima Strašnik, Sibič, Žažina, Majske Poljane, Brest Pokupski, Glina i drugdje u okolici ovih mjesta. Ne treba ni reći da s obnovom danas ide jako sporo i da je pogođeno stanovništvo vrlo nezadovoljno u vezi s time. I u tom pogledu čini se da su naši stari bili puno ekspeditivniji, praktičniji i brži, kako u saniranju štete tako i pružanju pomoći stradalima. Primjerice, povjesničar i arhitekt Ćiro Truhelka piše kako je bez oklijevanja ondašnja međunarodna zajednica priskočila u pomoć Zagrepčanima nakon katastrofalnog potresa koji je zadesio taj grad 1880. godine. "Potres, koji se u prvi čas smatrao katastrofom za Zagreb, pokazao se po svojim posljedicama upravo blagotvornim, jer se u čitavoj Evropi organizirala sabirna akcija za postradale; u Zagreb je došlo novaca sa svih strana, da se njime poprave štete", piše Ćiro Truhelka i dodaje, "oštećenici su dobivali obilne potpore za obnovu kuća, zajmove za novogradnje, i Zagrebom razvila se na sve strane građevna djelatnost, kakve taj stari grad ne pamti. Novogradnje nicahu kao pečurke, nastaje nove ulice, a stare se širile i produživale kao kraci polipa prema sve daljoj periferiji te grad postade iz dana u dan ljepši i prostraniji, a ono 30.000 stanovništva pomnožilo se brzo na 40.000. Sve je to bila posljedica potresa i plod evropske solidarnosti, koja je pod dojmom prirodne katastrofe pritekla u pomoć gradu, koji se od potresa probudio iz stoljetnog drijemeža".

I ZVIJEZDE SU ODABRALE SVJETLOST...

OD SADA MOGUĆNOST LASERSKE OPERACIJE KATARAKTE I DIOPTRIJE.

Long Stay Package

od 2.375 €

PORTAL ZA ZDRAV ŽIVOT, DUH I TIJELO

fresh.hr

intervju.hr

CENTRALNO MJESTO ZA DOBRE INTERVIJUE

ENERGETIKA • INVESTICIJE • EKOLOGIJA • ODRŽIVI RAZVOJ

EUROPSKI ENERGETSKI PORTAL

ENERGETICO

LUXURY.HR

EKSKLUZIVNI STIL ŽIVOTA

Srušena Petrinja

Demografski kolaps Gline

Čini se da se i na Baniji život poslije onog prvog potresa normalizirao brže nego danas poslije ovog s kraja 2020. godine. Prema pisanju ondašnje štampe, pomoć je organizirana žurno, a životni su se ritmovi vrlo brzo vratili na staro. Novinari u ondašnjem lokalnom listu "Banovac" tako odmah po potresu izvještavaju o "vjenčanju vrijedne Petrinjke, lijepe kćerke blagopokojnog Martina Pempera, koja se danas vjenčala u župnoj crkvi sv. Lovre s gospodinom Franjom Majetićem, bogatim trgovcem iz Rijeke." Danas entuzijazma i životnog elana u potresu pogođenom Zagrebu ima bitno manje nego krajem 19 stoljeća, a još ga manje ima na potresu i siromaštvom pogođenoj Baniji.

Kad govorimo o komparaciji ta dva potresa treba uzeti u obzir demografske razlike, broj stanovnika i njegov raspored u vrijeme tih događaja. Grad Glina, koju smo posjetili nedavno – malo manje od godine dana nakon potresa koji se dogodio 29. prosinca 2020. – u vrijeme "pokupskog drmeša", kako su onodobni novinari nazivali potres iz 1909. godine, imala je preko tri tisuće stanovnika. Izgleda da sam potres nije prouzročio nikakva veća demografska kretanja i da nije rezultirao nikakvom bitnijom depopulacijom stanovništva tog kraja. Naime, usporedba popisa stanovništva iz 1910, prema kojem sam grad Glina broji 3.117 stanovnika i onog iz 1921, kad se radi prvi popis nakon rata, kad Glina ima tek neznatno manje od tri tisuće stanovnika, zapravo pokazuje da nikakve depopulacije nema, i da ako ima nešto manje stanovnika to je, vjerojatno, uzrokovano žrtvama u Prvom svjetskom ratu, a ne eventualnim iseljavanjem stanovništva s potresom pogođenog područja.

Sve ovo napominjemo i zato jer su danas očekivanja oko rezultata popisa na Baniji bitno drukčija. Točnije, ona su pesimistična. Naime, pretpostavlja se da će se trend demografskog pada na tom području samo nastaviti, da tendencija iseljavanja koja traje već trideset godina neće prestati i da će rezultati novog popisa biti prilično obeshrabrujući. Uostalom, strmoglav pad u broju stanovnika – da ostanemo samo na glinskom području – pokazuju i zadnja tri popisa. Područje bivše općine Glina prema popisu iz 1991. godine ima oko 23 tisuće stanovnika. Deset godina kasnije rezultati popisa su upravo katastrofalni. Broj je pao na nevjerovatnih 9.880 stanovnika. Posljedica je to, jasno, rata i protjerivanja najvećeg dijela tog stanovništva, onog srpskog, da bi popis iz 2011. pokazao dodatni pad. Danas se očekuje da će novi popis pokazati da na području Gline živi tek oko 6.000 stanovnika, a da samo naselje neće dobiti više od brojke od 2000 stanovnika.

Tagovi

aplikacije Bill Gates blogovi
bogatstvo fitness
hrabrost ideja
karijera knjige kreativnost
Liste menadžment
Motivacija novac
obrazovanje odluka
osobne financije pisanje
plan poduzetništvo
posao
Poslovna literatura
postupci
produktivnost
promjena psihologija
rad reputacija sreća
stres studije tehnologija
upravljanje ured
uspjeh učenje
vrijeme zagreb
zaposlenici zdravlje
znanje šansa šefovi
štednja život

Pogledajte što ima novoga na Luxury.hr

Ekskluzivni događaj obasjan trima Michelinovim zvjezdicama – „East Meets West Gastronomic Extravaganza“ u lošinjskom restoranu Matsunoki Lošinjski Hotel Bellevue posebnim lifestyle wellbeing programom obilježava Globalni dan wellnessa

Boutique Hotel Alhambra ugošćuje chefa s dvije Michelinove zvjezdice

Svježi dašak stila i luksuza uz novo vodstvo Boutique Hotela Alhambra

Selekcija.hr: 'all-in-one' rješenje za upravljanje ljudskim resursima

Dogradonačelnica Bakšić ispred glinskog kontejnerskog naselja

Selo bez ljudi

S tim se crnim predviđanjima slaže i naša sugovornica, dogradonačelnica Gline Branka Bakšić Mitić Ali, najprije nam daje poslije-potresnu sliku trenutačne situacije u Glini i okolici. Kaže: "Sve zgrade u centru Gline imaju crvene naljepnice. To su sve zgrade za rušenje. I gradska uprava radi i boravi u kontejneru, zgrada ima crvenu naljepnicu jer se stepenište urušilo. Međutim, nama su veliki problem okolna sela. Ona su jako srušena. Najviše su stradala sljedeća naselja: Glinsko Novo Selo, Majske Poljane, Glinski Trtnik, Majski Trtnik, Vlahović, Ravnorašće, dio sela Roviške, Banski Drenovac i dio naselja Martinovići." Dogradonačelnica govori i o drugim problemima infrastrukturne naravi, kao što je struja, koji se vuku još od kraja Domovinskog rata. "Poslije Oluje djelomično se obnovila električna mreža, ali je ipak i dalje ostalo naselja koji ni do dana današnjeg nemaju priključak. Često su se sami ljudi angažirali da se povuče nova mreža. Recimo, u selu Dragotina, jedan je čovjek prodao kravu da bi platio priključivanje na strujnu mrežu, drugi su pak sami sjekli stabla iz svojih šuma da bi se od toga pravile bandere, itd, ali i dalje to ostaje problem. Također, ni HEP se ne ponaša fer prema povratnicima. Npr, imamo jednu obitelj koja se 2004. godine vratila iz izbjeglištva u svoju kuću u kojoj su do tad živjeli izbjeglice iz Bosne. Dok su u kući obitavali izbjeglice iz Bosne, struja je bila priključena, a kad su se vratili izbjeglice iz Srbije, HEP im više nije htio priključiti struju. To onda ima i direktne posljedice na odseljavanje ljudi. Recimo, selo Bruban je prije četiri godine napustio i posljednji stanovnik. Čovjek nikako nije dobijao struju, i kad je vidio da od tog nema ništa, otišao je", kaže Bakšić-Mitić.

Obnova u Majskim Poljanama

Na kraju našu sugovornicu pitamo kako ide obnova. Ona nam kaže: "Iz vladinog Fonda solidarnosti odobrena nam je pomoć od 20 milijuna kuna, a samo prema nekim prvim procjenama šteta u Glini i okolici nastala nakon potresa iznosi oko 300 milijuna kuna.

Dobrotvorne organizacije iz Švicarske napravili su pet drvenih kuća, Baptistička organizacija donirala je dosad preko tri milijuna kuna u obnovu. Nadalje, Republika Srbija je dala sto hiljada eura za kontejnere, a Grad Beograd trenutačno gradi šest kuća, što bi

HEP Hrvatska poljska OBLIKOVANJE

SAZNAJ VIŠE!

100 PRODUKTIVNOST.COM,HR

SAVJETA ZA PRODUKTIVNOST

TRIKI ZA BOLJE REZULTATE U POSLOVNOM I PROFESIONALNOM ŽIVOTU

Kalendar objava

December 2021

M	T	W	T	F	S	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

« Nov

sve trebalo biti gotovo do prvog marta sljedeće godine. Pokrajinska vlada Vojvodine pravi jednu kuću, Grad Knin sudjelovao je u izgradnji jedne kuće, Židovska općina Zagreb platila je jedan krov u Majskim Poljanama itd. Mislim da smo ovakvim i sličnim donacijama obnovili ili izgradili oko 40 kuća.”

Glina je prije rata bilo veliko općinsko središte, postojala je bolnica, poslije rata ona je zatvorena. Tu su bili i pogoni sisačke Željezare, petrinjskog Gavrilovića, Glina je imala pamučnu predionicu, u Glini je zagrebačka Pliva imala pogon za proizvodnju dječje hrane i sl. Danas u glinskoj srednjoj školi ima 480 đaka, u vrtiću u Glini je 150 djece, ali je problem što se ove godine u prve razrede srednje škole upisalo samo 35 učenika.

Srušeno groblje u Glini

”Prije rata se tu dobro živjeli, ali nakon potresa dosta je mladih ljudi prodalo kuće i iselilo se”, gorko završava ovu priču dogradonačelnica.

Tekst i foto: Rade Dragojević

Novinarski projekt Popis stanovništva – između političke aritmetike i depopulacije realizira se u okviru potpore novinarskim radovima Agencije za elektroničke medije.

SHARE

Facebook

Twitter

Like 0

Tweet

Prethodni članak

Popis stanovništva - između političke aritmetike i depopulacije (5)

Rade Dragojević

<http://www.stratego.hr>

SRODNI ČLANCI

VIŠE OD AUTORA

Popis stanovništva – između političke aritmetike i depopulacije (5)

Život ne staje zbog demencije

Popis stanovništva – između političke aritmetike i depopulacije (4)

STRATEGO

Poslovne i životne strategije za bolji i uspješniji profesionalni život

Kontakt: redakcija@stratego.hr

JOŠ VIŠE ČLANAKA

Popis stanovništva – između političke aritmetike i depopulacije (6): Reportaža iz...

Monday, December 27, 2021, 07:17

Popis stanovništva – između političke aritmetike i depopulacije (5)

Monday, December 20, 2021, 03:11

Život ne staje zbog demencije

Monday, December 13, 2021, 01:47

ČITANE KATEGORIJE

Smart	536
Life	344
Boss	183
Novosti	122
Money	116
Misao dana	101
Tech	87